

**HOLD
NORGE
RENT**

På rett vei
Veiledning til arbeid
mot forsøpling langs vei

Veiledning til arbeid mot forsøpling langs vei

Norge har over 93 000 kilometer med offentlig vei , og forsøpling langs disse veiene er et stort problem. Ikke bare er det kostnadskrevenende å rydde, men det er skjemmende, og det er en vesentlig trussel mot dyrelivet, særlig beitedyr. Derfor har Hold Norge Rent satt sammen denne veilederen for å informere om forsøpling langs vei, og hvordan man kan arbeide for å forhindre dette.

Hva slags forsøpling finnes langs vei?

Som en del av et samarbeidsprosjekt mellom Hold Norge Rent, Norwaste, Innlandet fylkeskommune og Mesta, ble det i 2022 kartlagt forsøpling langs et utvalg veier i Innlandet. Denne kartleggingen viste at den største delen av forsøpling langs disse veiene besto av forbruksartikler slik som snus, sneip, snacksemballasje og takeaway-emballasje. Mye av denne forsøplingen er også spesielt tid- og ressurskrevenende å rydde opp, fordi det er små biter forsøpling. Prosjektresultatene presenteres i egen rapport.

Fra tidligere vet vi også at metallbokser er et stort problem som kan føre til døde beitedyr. Ifølge ku- og geitekontrollen døde over 1400 kyr av «kvast» i 2021¹, hvilket betyr at de har fått i seg fremmedlegemer. Dette stammer ofte fra at biter av metallbokser ender opp i fôret.

¹[Statistikkssamling fra Ku- og Geitekontrollen 2021](#)

Tips for arbeid mot forsøpling langs vei

1. Få oversikt over ressursbruk og kartlegg forsøplingen

For å løse et problem er vi avhengig av å vite omfanget av det. Derfor er det viktig å kartlegge hvor mye ressurser som brukes på opprydding av forsøpling. Ved å skille kostnadene til opprydding langs vei ut som en egen post blir det enklere å få oversikt over hvor stort problemet er i eget område.

Gode tiltak mot forsøpling er avhengig av kunnskap, særlig når det skal settes inn tiltak på et lokalt nivå. Det er derfor viktig å kartlegge forsøplingen for å få innsikt i hva slags forsøpling som finnes langs vei.

Innsikt i årsakene til forsøpling er også avgjørende. I tillegg til kunnskap om hva slags forsøpling som finnes er det viktig å vite hvorfor forsøplingen havner på avveie, for eksempel gjennom adferdsundersøkelser. Årsakene til forsøpling avgjør hvilke tiltak som fungerer.

Hold Norge Rent bistår gjerne aktører som ønsker å arbeide med kartlegging av både søppel langs vei og årsaker til forsøplingen.

Ta kontakt på post@holdnorerent.no

Tips for arbeid mot forsøpling langs vei

2. Fokuser på forsøplingsrisiko

Forsøplingsrisiko beskriver faren for at et produkt eller en tjeneste kan føre til forsøpling. Jo høyere risiko, jo mer sannsynlig er forsøplingen. Dette gjelder for eksempel utendørsaktivitet og emballasje. Bevissthet knyttet til forsøplingsrisiko gjør det lettere å identifisere produkter og tjenester man må rette fokus mot for å forebygge forsøpling.

For å forhindre forsøpling er det viktig å gjøre en vurdering av forsøplingsrisikoen knyttet til egen virksomhet. For forsøpling langs vei gjelder dette særlig bygg- og anleggsprosjekter på og ved vei og serveringssteder langs veien. Serveringssteder, for eksempel, selger flere produkter med høy forsøplingsrisiko, som take-away mat og annen mat som er designet for å spises på farta.

Tips for arbeid mot forsøpling langs vei

3. Skap gode holdninger

Forsøpling er et problem som angår oss alle, og vi kan alle være en del av løsningen. En viktig del av dette arbeidet er å informere om konsekvensene av forsøpling og oppfordre til gode vaner. Dette gjelder for eksempel snus og sneip; Ikke bare kan disse produktene føre til plastforsøpling i naturen, men inneholder en lang rekke miljøskadelige stoffer, deriblant arsenikk, bly, kvikksølv og asbest².

En god måte å spre gode holdninger er å inkludere opplæring om forsøpling i videregående skole. Dette kan også kombineres med rydding av søppel i eget nærområde, noe som gjør problemet mer virkelighetsnært.

Holdningsskapende arbeid kan også rettes mot lokalt næringsliv. Både privatpersoner og næringsliv har et ansvar knyttet til forsøpling, og vi kan alle være en del av løsningen.

Ryddeaksjoner er et godt virkemiddel for å skape gode holdninger.

² [Landsforeningen for hjerte- og lungesyke \(LHL\)](#)

HOLD NORGE RENT

Adresse: Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo

Telefon: 40 00 14 38

E-post: post@holdnorerent.no

Vipps # 526385

Bankkonto: 1503.57.91334

Organisasjonsnummer: 914 773 547

holdnorerent.no

